

vi ikke kan skyde fra os. Siden 1721, da Hans Egede drog derop, har det været en Pligt for os at tage os af Eskimoerne gennem Missionen og gennem Handelen, og den Pligt kan et ærkeært Folk ikke skyde fra sig. Det er en Opgave, som vi fremdeles har, og vi har efter min Opfattelse Ære af den Maade, hvorpaa vi har løst og stadig søger at løse den Opgave ved at føre Eskimoerne fremad til stadig højere Kultur, for at de til sidst skal komme til at staa lige med andre kultiverede Folkeslag. Men dette skal der Tid til, der skal Aarhundreder til. Man kan ikke saadan uden videre bibringe et Jæger- og Fiskerfolk en Kultur svarende til den almindelige europæiske Kultur. Hvis man tror det og tænker sig, at det er sket, vil det vise sig, at det i Virkeligheden kun er en tynd Fernis, man i kort Tid kan paaføre et saadant Folk. Dette er, hvad Eskimoerne angaar.

Hvad Landet angaar, ser jeg saaledes paa Grønland, at det er et Stykke Romantik for det danske Folk. Det danske Folk kan lige saa lidt som andre Folk undvære Romantik. Grønland har saa mange Muligheder og uanede Muligheder, at Grønland for os altid vil komme til at ligge som noget af et Æventyrland, og noget saadant har et Folk godt af at have. Hvis man ikke har noget saadant i et Folk, da synker Folket ret snart ned til rent materielle Synspunkter. Vi kan ikke leve paa det gode danske Smør og Flæsk alene. Grønland er en Opgave for os, Eskimoerne er en Opgave for os, og Grønland er et Stykke folkelig Romantik, som vi ikke kan slippe. Det var ikke just behageligt for de 4 danske delegerede, at man overfor os kunde citere Udtalelser her fra Folketinget gaende ud paa det forkastelige i Monopolet. Det var navnlig Udtalelser af det ærede Medlem Hr. Zahle, som i den Henseende blev citeret, og som ogsaa blev draget frem i norske Blade, Udtalelser, der indeholdt et meget stærkt Angreb paa Monopolet og paa hele Styrelsen af Grønland. Dernæst fremholdt man fra norsk Side, at Norge havde Ret til Østkysten af Grønland paa Grund af den Fangst- og Fiskerinteresse, som Nordmændene gennem hundrede Aar havde haft deroppe, og der anførtes den store Sælfangst og anden Fangst, som Nordmændene drev i de Farvande.

Disse Paastande om de Interesser, som skulde give Nordmændene Ret til Adgang til Landet, blev saa nærmere belyst. Den danske Delegation havde udmærket Støtte gennem Udenrigsministeriet i folkeretlig og statsretlig Henseende, og angaaende

Paastanden om de norske Fangstrettigheder, som navnlig i norske Aviser svulmede meget stærkt op, fik vi en Udredning af Kommandør Amdrup, som særlig var kendt med disse Forhold, hvorigennem han paaviste, at den aldeles overvejende Del af denne Fangst, som man anslaaer til at udbringe gennemsnitlig 4 Mill. Kr. om Aaret, falder udenfor Søterritoriet. Vi har jo ikke her ved vore Taler i Folketinget Kortmateriale opslaaet. Hvis vi havde et stort Grønlandskort oppe, kunde man nærmere have paavist Isvandringerne fra Spitsbergen og nedover gennem Danmarksstrædet. Den store Sælfangst finder Sted langs Isens Rand hele Vejen Nord fra og ned efter, og kun enkelte Gange er norske Fangere gaaet ind til Landet for at komplettere deres Fangst; det er paa den anden aarlige Rejse. De plejer at gøre to Rejser om Aaret. Den første falder tidligt paa Sommeren; naar de paa denne har faaet fuld Last, gaar de tilbage og gaar atter ud i Juli—August Maaneder og ind i September Maaned for at forsyne sig for anden Gang, og paa denne sidste Fart er det, at de norske Fangere nogle Gange gaar ind gennem Isen — da er Isbæltet navnlig deroppe mod Nord ikke saa absolut hindrende — for at komplettere Fangsten, og efter de Udregninger, der blev stillet til vor Raadighed, Udregninger, som har fundet Sted paa Grundlag af Skibenes Antal og Antallet af Fangstrejser, maatte man formene, at den norske Interesse indenfor Søterritoriets Grænser højst kunde andrage ca. 50 000 Kr. om Aaret. Det har naturligvis ikke været og kan ikke være Opfattelsen her i vort Land, at vi paa nogen Maade vilde lægge os hindrende i Vejen for, at Nordmændene driver den Jagt og den Fangst, som de i over 100 Aar har drevet, og det fremførte vi ogsaa fra vor Side. Men paa Grundlag af denne Næringsvirksomhed mente Nordmændene, at Norge maatte have Overhøjhedsret over Østgrønland. Nordmændene betragter Østgrønland som Ingenmands Land. „Ingenmands Land“ vil sige et Land, hvor alle kan gaa i Land og øve den Virksomhed, som enhver maatte finde for godt at øve. Vi Danske hævdede overfor dette, at Danmark havde historisk Ret til hele Grønland, og vi henviste i saa Henseende til Anordningen af 1776, der udtrykkelig omtaler „vort Land Grønland“, og hvor man forbeholder sig Ret til at anlægge Kolonier og forbyder alle og enhver, som ikke har Tilladelse dertil, at besejle Landet og drive Virksomhed og Handel der. Herimod anførte den norske Dele-